Provincie Zeeland
Abdij 6 4331 BK Middelburg
Postbus 6001 4330 LA Middelburg
+31 118 631011
IBAN NL08 BNGH 0285010557

Gedeputeerde Staten

Provinciale Staten van Zeeland
T.a.v. de statengriffier

Onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Programmatische aanpak Grote Wateren	19427471		

Middelburg, 17 oktober 2019

Geachte voorzitter,

De ministers van I en W en LNV hebben op 17 juli 2019 een brief gestuurd aan regio Zuidwestelijke Delta over de prioritering van de maatregelen voor het verbeteren van de waterkwaliteit van de grote wateren in Nederland middels de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Hierin zijn drie maatregelen benoemd als realiseerbaar voor ons gebied namelijk Zandsuppletie Galgenplaat Oosterschelde, Sedimentbeheer Middengebied Westerschelde en zout en getij Volkerak-Zoommeer.
Het gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta heeft in gezamenlijkheid een reactie geformuleerd. Deze is bijgevoegd.

Allereerst willen we opmerken dat een eventuele positieve startbeslissing van de minister zal leiden tot verder overleg met de regio. Het is goed om te benadrukken dat er nu geen onomkeerbare besluiten worden genomen. Voor het vervolgproces komen wij terug bij Provinciale Staten.

Het Gebiedsoverleg acht alle drie de maatregelen voor Zuidwestelijke Delta van belang en rekent deze drie Zuidwestelijke Delta-maatregelen tot de rijkstaken, waarbij de regio deelneemt in de integrale planuitwerking.

We hebben begrip voor de weerstand die er is ten aanzien van een zout Volkerak-Zoommeer. Daarom vinden wij, met het gebiedsoverleg, het van belang dat het ministerie, met nadrukkelijke betrokkenheid van regionale partijen, een proces start met respect voor de belangen van regionale partijen en met het mee nemen van recente ontwikkelingen en nieuwe inzichten ten aanzien van het Volkerak-Zoommeer.

Uit de brief blijkt verder duidelijk dat het Gebiedsoverleg aandacht vraagt voor de zoetwatervoorziening, Dit past ook in de strekking van de opmerkingen die recentelijk in de commissie Ruimte zijn gemaakt. In alle alinea's is zoetwater nadrukkelijk vernoemd. NB de zoetwatervoorzieningen zijn feitelijk geen onderwerp van de PAGW, zoetwatermaatregelen worden namelijk via het Deltafonds gefinancierd.

Het gebiedsoverleg geeft aan met de ministers in overleg te willen gaan over de drie projecten, inclusief het concreet vormgeven van de versnellingsagenda zoetwatermaatregelen en de rol die de regio hierin kan vervullen.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

De ministers van IenW en LNV
p/a Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

p/a Ministerie van LNV
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

's-Hertogenbosch, 10 oktober 2019

Geachte ministers Van Nieuwenhuizen-Wijbenga en Schouten,

Het Gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta, waarin de regionale overheden participeren, heeft kennisgenomen van uw brief van 17 juli 2019 over de Programmatische Aanpak Grote Wateren en reageert hierbij namens deze overheden.

Voor de 2e tranche Programmatische Aanpak Grote Wateren zijn drie Zuidwestelijke Delta-maatregelen benoemd als realiseerbaar i.c. Zandsuppletie Galgenplaat Oosterschelde, Sedimentbeheer Middengebied Westerschelde en zout en getij Volkerak-Zoommeer middels verbinding met de Oosterschelde. Het Gebiedsoverleg acht alle drie de maatregelen voor Zuidwestelijke Delta van belang en rekent deze drie Zuidwestelijke Delta-maatregelen tot de rijkstaken, waarbij de regio deelneemt in de integrale planuitwerking.
De drie maatregelen zijn verschillend van aard, maar zijn allen urgent. Wij zijn van mening dat onderlinge prioritering niet aan de orde is maar alle maatregelen met een goede fasering kunnen worden ingepast in de Programmatische Aanpak Grote Wateren. In dat kader constateren wij dat de financiële context van de PAGW sinds Prinsjesdag 2019 substantieel gewijzigd is. Langjarige financiering van de PAGW ligt nu binnen handbereik, waardoor uitvoering van de maatregelen uit de PAGW (grotendeels) geborgd is. Wij gaan graag met u, vanuit een constructieve en ambitieuze houding, in gesprek over fasering en verdere uitwerking en voorbereiding van de drie Zuidwestelijke Delta maatregelen, inclusief de bijbehorende zoetwatervoorziening.

Ooster- en Westerschelde
De maatregelen in de Ooster en Westerschelde verkeren op dit moment in een ontwikkelfase waarin we als regio graag in gesprek gaan over een nadere invulling van de maatregelen, waaronder fasering en maatschappelijke baten.

Volkerak-Zoommeer en zoetwater
Het Gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta ziet het Volkerak-Zoommeer op termijn als een onstabiele en niet-duurzame zoetwatervoorziening die door onder meer klimaatontwikkelingen op termijn niet houdbaar is; onderzoek hiernaar is op dit moment gaande. Een stabiele klimaatrobuuste zoetwatervoorziening is echter, mede gezien de droogteproblematiek, urgent. Het is derhalve van belang dat de gebieden rondom het Volkerak-Zoommeer voor hun zoetwatervoorziening op termijn niet meer afhankelijk zijn van het Volkerak-Zoommeer. Een belangrijke stap in dit traject is het gezamenlijk opstellen van een versnellingsagenda door het rijk en regio ten behoeve van voortvarende uitvoering van de zoetwatermaatregelen in de Zuidwestelijke Delta. Dit is cruciaal voor versterking van het maatschappelijk draagvlak voor de ontwikkeling van

het Volkerak-Zoommeer. Een afspraak over de zoetwatervoorziening is randvoorwaarde voor besluitvorming over het Volkerak-Zoommeer. De zoetwatermaatregelen kennen door regionale meekoppelkansen hun eigen mogelijkheden voor cofinanciering uit de regio. Het versnellen van de zoetwatermaatregelen voor de gebieden rondom het Volkerak-Zoommeer helpt om de discussie weer terug te brengen naar de ambitie van de Programmatische Aanpak Grote Wateren, te weten ecologisch robuuste systemen.

Het Gebiedsoverleg heeft al van oudsher een open en gestructureerde samenwerking met stakeholders in het gebied. Wij zijn van mening dat het nuttig is dat-het huidige plan voor het zout maken van het Volkerak-Zoommeer wordt geoptimaliseerd, inclusief de zoetwatervoorzieningsmaatregelen, met respect voor de belangen van regionale partijen en oog voor een goede ecologische ontwikkeling. Ook in het verleden al benoemde principes (zoals 'eerst het zoet, dan het zout') en belangen (waaronder zoutdruk via de Volkerak-sluizen) dienen aandacht te krijgen, evenals recente ontwikkelingen en nieuwe inzichten.
Een dergelijk proces heeft echter alleen betekenis als er een concreet perspectief is op (rijks) financiering en na afronding van dit gebiedsproces snel een definitief besluit wordt genomen over de toekomst van het Volkerak-Zoommeer. In dit proces is ook aandacht nodig voor de situatie in de Binnenschelde te Bergen op Zoom en andere zaken die direct afhankelijk zijn van het watersysteem van het Volkerak-Zoommeer.

Rijk en regio hebben de plannen voor het Volkerak-Zoommeer en de zoetwatervoorziening in het gebied in een intensieve samenwerking voorbereid. De financiële toezeggingen van de regionale partijen die tot op heden zijn gedaan, blijven overeind. De realiteit is echter dat verdere regionale cofinanciering niet realistisch is. Het Gebiedsoverleg constateert ook dat er in het geval van de maatregel Volkerak-Zoommeer een grote samenhang is tussen een investering uit de Programmatische Aanpak Grote Wateren en het Deltafonds zoetwater. De strikte scheiding tussen deze fondsen zorgt mede voor de huidige gebrek aan voortgang van het dossier Volkerak-Zoommeer. Wij doen een oproep aan het rijk om de investeringen in samenhang te bezien en middelen uit deze twee fondsen in samenhang ter beschikking te stellen.

In Zuid-Holland wordt naast de drie bovenbeschreven maatregelen via het programma Rivier als Getijdenpark invulling gegeven aan het Integraal riviermanagement waarover bij de maatregelen 12 en 13 uit uw brief wordt gesproken. Hier werken 15 publieke en private partners aan projecten om de rivier toegankelijker, beleefbaarder, natuurlijker en veerkrachtiger te maken, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de ecologische en morfologische potentie van de rivier.

Wij gaan graag met u in overleg in de aanloop naar de komende BO MIRT overleggen, zodat we met elkaar in het BO MIRT tot proces-afspraken komen voor de drie maatregelen, inclusief het concreet vormgeven van de versnellingsagenda zoetwatermaatregelen en de rol die wij als regio hierin kunnen vervullen.

Met vriendelijke groet,

Ir. H.J. Grashoff

Voorzitter Gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta